

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN VAN
CHRISTELIJKE KINDEROPVANG TIK TAK

Hoofdstuk 1. Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van de Christelijke Kinderopvang Tik Tak. Kinderopvang Tik Tak is een kleinschalige, christelijke opvang voor kinderen tussen 0 en 13 jaar in Maassluis.

Het beleidsplan vormt een kader waarbinnen Tik Tak invulling geeft aan de opvang met onze visie en doelstellingen. De werkwijzen zijn beschreven in een pedagogisch werkplan, die op de vestiging ter inzage ligt. Het werkplan is een praktische uitwerking van het beleid en bevat afspraken over de dagelijkse gang van zaken. Uitgangspunt daarbij is altijd de visie zoals wij die hier verwoorden.

De christelijke identiteit van kinderopvang Tik Tak vormt een rode draad door het gehele plan. Onze kijk op kinderen wordt helder verwoord in de vier uitgangspunten: ieder kind is kostbaar, ieder kind is uniek, ieder kind hoort erbij en ieder kind draagt bij binnen zijn/haar mogelijkheden. Daarnaast zijn de opvoedingsdoelen uit het Convenant Kinderopvang nader uitgewerkt om de lezer een helder beeld te geven van hoe onze visie zich laat vertalen naar de praktijk.

Het pedagogisch beleidsplan dient vooral als leidraad voor de pedagogisch medewerkers. Zij brengen de visie en doelstelling van kinderopvang Tik Tak dagelijks in de praktijk met de kinderen. Tijdens teamvergaderingen wordt elke keer een onderdeel van het pedagogisch beleidsplan besproken. Op deze manier vormt het pedagogisch beleidsplan een stabiele basis voor het werken met de kinderen op de groepen.

Daarnaast informeert het pedagogisch beleidsplan ouders over de werkwijze en invulling van de opvang. Ouders zijn de eerste verantwoordelijken voor hun kind. Wij willen ouders het vertrouwen geven dat de zorg voor hun kind(eren) bij ons in goede handen is. Wij vinden een intensief contact met ouders/verzorgers belangrijk. In dit plan staat beschreven hoe Tik Tak ouders informeert en betreft bij de opvang van hun kind(eren). Ouders kunnen het pedagogisch beleidsplan opvragen bij de kinderopvang of downloaden via de website www.christelijkekinderopvangtiktak.nl.

Tenslotte is het pedagogisch beleidsplan ook ter inzage voor gemeentelijke instanties, zoals de GGD, als zij hun jaarlijkse controle uitvoeren. Het plan geeft openheid van zaken over hoe voldaan wordt aan de normen van de Wet Kinderopvang.

Omdat de kwaliteitseisen in de kinderopvang steeds bijgesteld worden en wij als kinderopvang Tik Tak daarin willen meegroeien, wordt het pedagogisch beleidsplan jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk 2. Visie, identiteit en doelstelling	5
2.1 Pedagogische visie	5
2.2 Identiteit	5
2.3 Doelstellingen	6
Hoofdstuk 3. Het pedagogisch beleid	7
3.1 Emotionele veiligheid <i>IEDER KIND IS KOSTBAAR</i>	7
3.2 Persoonlijke competenties <i>IEDER KIND IS UNIEK</i>	7
3.3 Sociale competenties <i>IEDER KIND HOORT ERBIJ</i>	8
3.4 Normen en waarden <i>IEDER KIND DRAAGT BIJ</i>	8
3.4.1 Normen en waarden op Tik Tak	9
3.4.2 Belonen corrigeren	9
3.5 Doelgroepen	10
3.5.1 Hele dagopvang (HEDO)	10
3.5.2 Halve Dagopvang (HADO)	10
3.5.3 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	10
3.5.4 Plusgroep	14
3.5.5 Buitenschoolse opvang (BSO)	16
3.5.6 Voorschoolse opvang (VSO)	17
3.5.7 Flexibele opvang (HEDO / HADO / BSO)	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Hoofdstuk 4. Van visie en beleid naar de praktijk	18
4.1 Kinderopvang op Tik Tak	18
4.1.1 Groepsindeling	18
4.1.2 De Groepen	19
4.1.3 Het dagprogramma	20
4.2 Buitenschoolse opvang op Tik Tak	25
4.2.1 Groepsindeling	25
4.2.2 De groepen	25
4.2.3 Het dagprogramma	26
4.2.4 Vakanties op de BSO	27
4.3 Open deuren beleid	28
4.4 Dagindeling	28
4.5 Wennen	28

4.6 Binnen- en buitenruimte	28
4.7 Pedagogisch medewerkers.....	29
4.8 Ondersteuning beroepskrachten (groepshulp/vrijwilligers)	29
4.9 Samenwerking scholen.....	29
4.10 Ruilen / extra komen	30
Hoofdstuk 5 Observeren en signaleren	31
5.1 Mentoraat	31
5.2 Opbrengstgericht werken.....	32
Hoofdstuk 6 Veiligheid en gezondheid	35
6.1 Risico-inventarisatie	35
6.2 EHBO-diploma	35
6.3 Vierogenprincipe	35
6.4 Achterwacht	35
6.5 Drie-uursregeling.....	35
Hoofdstuk 7 Samenwerking met ouders.....	36
7.1 Internetsite.....	36
7.2 Intakegesprek	36
7.3 Haal- en brengmomenten	36
7.4 Mededelingenbord / -raam.....	36
7.5 Nieuwsbrief	36
7.6 Oudergesprekken en ouderavonden.....	37
7.7 Pedagogische plannen.....	37
7.8 Oudercommissie.....	37
7.9 Klachtenprocedure.....	37
Slotwoord	38

Hoofdstuk 2. Visie, identiteit en doelstelling

2.1 Pedagogische visie

Christelijke Kinderopvang Tik Tak werkt vanuit christelijke waarden en normen. Haar grondslag is als volgt verwoord in de statuten van de BV: “De richting van de christelijke opvoeding van vandaag en morgen kan geen andere zijn dan de kinderen te wijzen op Jezus Christus die de Weg, de Waarheid en het Leven is”.

In de praktijk betekent dit dat onze kijk op kinderen en kinderopvang geïnspireerd wordt door wat er in de Bijbel staat over hoe we met elkaar en onze omgeving omgaan. Kinderopvang Tik Tak wil graag een veilige en zorgzame omgeving bieden waar kinderen kunnen spelen, leren en ontdekken. Er worden christelijke waarden en normen meegegeven aan de kinderen, zoals liefde en respect voor elkaar en respect voor de natuur en dieren.

Onze visie op de zorg en begeleiding van kinderen wordt zo veel mogelijk ontleend aan de principes die de Bijbel ons mee geeft. Onze uitgangspunten zijn als volgt verwoord:

- IEDER KIND IS KOSTBAAR
- IEDER KIND IS UNIEK
- IEDER KIND HOORT ERBIJ
- IEDER KIND DRAAGT BIJ

2.2 Identiteit

Kinderopvang Tik Tak heeft een christelijke grondslag. Het valt niet mee om als ouders in deze tijd voor een christelijke opvoeding te kiezen voor je kind(eren). Kinderopvang Tik Tak wil daarom meehelpen richting te geven aan de christelijke opvoeding, waarbij de Bijbel een onmisbare rol inneemt.

Wij zijn ervan overtuigd dat alle kinderen, hoe jong ze ook zijn, mogen weten dat Jezus van hen houdt. Wij hopen dat dit ertoe zal leiden dat het kind zoveel hoort en leert over Gods liefde voor alles wat leeft dat er daarna een steeds groeiend verlangen zal zijn om daar meer over te horen en te leren.

We lezen met de kinderen uit de Bijbel die speciaal voor kinderen geschreven is en wij bidden en danken samen bij het eten. We leven bewust toe naar de christelijke feesten en staan stil bij de betekenis ervan. Ook zullen er christelijke waarden en normen worden gehanteerd, zoals liefde, respect voor elkaar, elkaar helpen, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw en zelfbeheersing. De christelijke identiteit van kinderopvang Tik Tak heeft ook consequenties voor het personeel dat wij aannemen. De medewerkers dienen binding te hebben en in te stemmen met de christelijke levensovertuiging die aansluit op onze visie.

2.3 Doelstellingen

Kinderopvang Tik Tak wil kinderen van ouders die voor een christelijke opvoeding kiezen verschillende vormen van opvang aanbieden waarin de lijn van thuis en school wordt voortgezet. Kinderopvang Tik Tak heet ook kinderen welkom uit niet-christelijke gezinnen of met een andere religie die zich thuis voelen op onze opvang, mits zij zich ervan bewust zijn dat wij een christelijke opvang zijn en op die manier werken.

De pedagogisch medewerkers creëren met liefde en geduld de mogelijkheden en de ruimte voor de kinderen om al spelend de wereld te ontdekken, te leren, te doen en samen te zijn. Het plezier van de kinderen staat hierbij voorop. Daarbij mogen de kinderen ook de liefde van onze Heer voelen en ervaren door de begeleiding van onze medewerkers.

In de Wet kinderopvang wordt onder andere aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang:

‘Verantwoorde kinderopvang is opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving’.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen - Walraven.

Deze vier opvoedingsdoelen zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid.
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- De kans bieden om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving, eigen te maken.

Deze doelstellingen sluiten goed aan bij de pijlers van kinderopvang Tik Tak: ieder kind is kostbaar, ieder kind is uniek, ieder kind hoort erbij en ieder kind draagt bij. Dit is verder uitgewerkt in het hoofdstuk ‘Pedagogisch beleid’.

Hoofdstuk 3. Het pedagogisch beleid

Zoals in paragraaf 2.3 'Doelstellingen' vermeld werken we op Tik Tak met de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A Rixsen-Walraven. Deze doelen zijn in Nederland door de Wet Kinderopvang verplicht gesteld als richtlijn voor de opvang van kinderen. Deze opvoedingsdoelen hebben we gekoppeld aan devier pijlers zoals wij de kinderen zien en begeleiden op Tik Tak.

3.1 Emotionele veiligheid

IEDER KIND IS KOSTBAAR

Kinderen zijn kostbaar. Daarom wil kinderopvang Tik Tak opvang bieden in een veilige en gezonde omgeving. Het bieden van een veilige opvoedingsomgeving bestaat uit twee aspecten:

1. Fysieke veiligheid: zorgdragen voor een gezonde en veilige omgeving waar kinderen kunnen spelen zonder blootgesteld te worden aan ongezonde en onveilige factoren.
2. Emotionele veiligheid: zorgdragen voor een vertrouwde omgeving waar kinderen zichzelf kunnen zijn en zich geliefd en gerespecteerd weten.

Kinderen zijn een kostbare gave van God. Ouders vertrouwen de zorg van hun kind aan ons toe. Dit ziet kinderopvang Tik Tak als een bijzondere taak en wij willen hier op een goede manier invulling aan geven. Dit betekent ten eerste dat de kinderen de praktische zorg krijgen die ze nodig hebben:voeding, verschoning en naar bed brengen. En voor schoolkinderen: het ophalen uit school, eten en drinken en een gevarieerd activiteitenaanbod. Belangrijker nog is dat deze zorg op een liefdevolle manier geboden wordt. Pedagogisch medewerkers kennen de kinderen goed en zijn voldoende gekwalificeerd. Zij bouwen een band op met de kinderen en bieden structuur en voorspelbaarheid. We werken met vaste groepsindelingen en een duidelijk dagritme.Het bieden van veiligheid is van primair belang, zowel fysiek als emotioneel. Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft energie om te leren en zich te ontwikkelen. Ieder kind is bij ons welkom en wordt gezien en gehoord.

3.2 Persoonlijke competenties

IEDER KIND IS UNIEK

Ontwikkeling van de persoonlijke competentie is het bevorderen van persoonskenmerken zoals flexibiliteit, creativiteit, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht en probleemoplossend vermogen. Kinderen moeten zich deze vaardigheden eigen maken, net zoals praten, denken en bewegen. Door na te doen, uit te proberen en uitgedaagd te worden, worden al deze vaardigheden ontwikkeld. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen manier en tempo. Pedagogisch medewerkers stimuleren deze ontwikkelingen.

Ieder kind is uniek, geschapen door God met zijn of haar persoonlijkheid en talenten. Het kind mag leren deze gaven te gebruiken. In de opvang staat de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid, talenten en kwaliteiten van het kind centraal. Pedagogisch medewerkers hebben daarom aandacht voor de interesse van de kinderen. Zij mogen aangeven waar hun wensen en voorkeuren liggen bij de keuze voor activiteiten. Tegelijk willen we de kinderen uitdagen om nieuwe activiteiten uit te proberen om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken. Het activiteitenaanbod is gevarieerd zodat kinderen zich breed kunnen ontwikkelen, denk aan: geluid- en beweegspelletjes voor de allerkleinsten, knutselactiviteiten, verkleeden en rollenspellen, gezelschapsspellen, dans en muziek en buiten je eigen omgeving nieuwe dingen leren kennen. Het Vroeg- en Voorschoolse Educatie programma van Startblokken is geïntegreerd in onze dagopvang.

3.3 Sociale competenties

IEDER KIND HOORT ERBIJ

Bij de sociale ontwikkeling gaat het erom hoe het kind met anderen omgaat en hoe het kind zichzelf ziet in relatie tot anderen. Kinderen krijgen steeds meer inzicht in zichzelf en in hun relaties met anderen. Jonge kinderen zijn nog voornamelijk op hun ouders of verzorgers gericht. Pas in de peuter- en kleutertijd ontstaat er meer aandacht voor leeftijdsgenootjes. Hun wereld wordt groter en dat leidt er toe dat zij zich sociaal steeds verder kunnen ontwikkelen. Zij leren zichzelf beter kennen, ook als persoon, los van het gezin waar zij uit komen. Tijdens het spelen met leeftijdsgenoten leren zij zich te verplaatsen in anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen. Voorbeelden van sociale competenties zijn:

- Hulp vragen en ontvangen
- Gevoel van erbij horen, verbondenheid met anderen
- Anderen aanvoelen en rekening houden met elkaars gevoelens
- Samen spelen
- Bijdragen aan het geheel en helpen

Kinderen komen niet als eenling ter wereld; zij maken deel uit van een gezin. In het gezin wordt voor elkaar gezorgd, wordt meegeleefd met elkaar en er worden waarden en normen met elkaar gedeeld. Kinderopvang Tik Tak wil deze gemeenschapszin voortzetten in de opvang. Op onze locatie is gekozen om met horizontale groepen te werken, waar broertjes en zusjes op één groep kunnen worden opgevangen, mits de leeftijd binnen een horizontale groep past. Net als in het gezin wordt kinderen geleerd om rekening te houden met elkaar en elkaar te helpen. De groepen zijn huiselijk ingericht met verschillende plekken die uitnodigen tot samenzijn of, als een kind dit nodig heeft, zich terug te kunnen trekken.

3.4 Normen en waarden

IEDER KIND DRAAGT BIJ

Waarden zijn de grondbeginselen die ons vertellen wat wel of niet belangrijk is in het leven, wat wel of niet wenselijk is, wat wel of niet goed is. Voorbeelden van waarden zijn eerlijkheid, trouw en respect. Normen zijn de geschreven en ongeschreven regels en afspraken die gebaseerd zijn op de waarden. Bijvoorbeeld: ook leugentjes om bestwil zijn ongeoorloofd, ik verdedig mijn vrienden door dik en dun, ik zorg ervoor dat ik altijd op tijd ben en je fietst niet door rood licht.

Kinderen dragen bij door mee te helpen met kleine taken, door elkaar te helpen en door netjes om te gaan met ruimte en materiaal.

Wij maken allen deel uit van Gods schepping. Daarom hebben wij de verantwoordelijkheid om goed om te gaan met onze middelen en onze leefomgeving. Dit noemen wij 'goed rentmeesterschap'. Kinderopvang Tik Tak wil kinderen bewust maken van hun aandeel in de schepping. Natuur en duurzaamheid zijn hierbij onze kernwoorden. In onze activiteiten komt dit terug door te werken met thema's rondom natuur, zoals het wisselen van de seizoenen, werken met kosteloos en natuurlijke materialen en buitenspelen. Het is ons streven om dagelijks met de kinderen die dit kunnen naar buiten te gaan, ook bij wisselende weersomstandigheden.

3.4.1 Normen en waarden op Tik Tak

Kinderopvang Tik Tak ziet het als de taak van de ouders om hun kind op te voeden volgens de eigen waarden en normen. Maar omdat kinderen op de opvang deel uitmaken van een groep en relaties aangaan met leeftijdsgenoten en met de pedagogisch medewerkers is het nodig om omgangsregels te hanteren. Wanneer kinderen op de opvang zijn, vinden we het belangrijk dat zij elkaar respecteren en accepteren. Elk kind mag er zijn met zijn eigen gevoelens, gedragingen en behoeften. We helpen kinderen de onderlinge verschillen te zien en te waarderen, ook als die anders zijn dan zij gewend zijn. Er zijn ook regels vastgelegd over hoe kinderen dienen om te gaan met de ruimte en het spelmateriaal. Deze zijn er niet om kinderen in een keurslijf te dwingen, maar om ervoor te zorgen dat kinderen veilig met elkaar kunnen spelen en ieder kind de ruimte krijgt om zich te ontplooien. Ieder kind draagt bij aan de sfeer en het plezier op de groep. Bij de uitleg van de regels wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind. Zoals hiervoor werd beschreven, maken kinderen een morele ontwikkeling door. Jonge kinderen hebben een andere uitleg van regels nodig dan oudere kinderen.

Regels kunnen per opvangsoort verschillen en zijn daarom terug te vinden in de werkplannen van de dagopvang en de BSO. Wanneer de waarden/normen van ouder(s)/verzorger(s) afwijken van die van onze organisatie zullen we proberen daar rekening mee te houden en deze in te passen in de regels.

3.4.2 Belonen corrigeren

Juist omdat het moreel besef nog erg in ontwikkeling is, hebben kinderen veel behoefte aan duidelijkheid over wat wel en niet mag. Deze duidelijkheid wordt geboden door belonen en corrigeren. Kinderen worden geprezen als zij het goed doen, goed mee doen en rekening houden met elkaar. Complimenten en aanmoedigingen vergroten het zelfvertrouwen van het kind. Duidelijkheid bieden houdt ook in het corrigeren van negatief gedrag. Soms willen kinderen even dwars zijn, hun ongenoegen uiten of weten ze gewoon geen andere manier om iets op te lossen. In dat geval zal de pedagogisch medewerker eerst achterhalen wat de oorzaak is van het gedrag. Verveelt een kind zich, lukt iets niet en raakt het kind daardoor gefrustreerd, of heeft het even zijn dag niet? Vaak kan probleemgedrag eenvoudig opgelost worden door te praten met het kind en het wat extra aandacht te geven. Er zijn echter situaties die vragen om een strengere aanpak, bijvoorbeeld als een kind met zijn gedrag een gevaar vormt voor zichzelf of anderen. De pedagogisch medewerker grijpt dan als volgt in:

- Het kind wordt uit de situatie gehaald en apart genomen.
- Het kind mag vertellen wat er is gebeurd.
- De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat niet het kind zelf wordt afgewezen, maar maakt duidelijk dat het gedrag niet wordt geaccepteerd en waarom.
- Het kind wordt gevraagd excuses te maken.
- De pedagogisch medewerker laat weten dat hij/zij niet boos is en het kind mag weer gaan spelen, de liefde voor het kind mag nooit in het geding zijn, wat er ook gebeurt.
- Bij de overdracht laat de pedagogisch medewerker aan de ouders weten wat er is gebeurd en hoe de situatie is aangepakt.

Bij langdurige gedragsproblemen zal de pedagogisch medewerker een gesprek aangaan met de ouders om het probleem te bespreken en naar een goede oplossing te zoeken. Eén van de mogelijkheden is om het kind te laten observeren door een pedagoog. Deze kan het gedrag in kaart brengen en aanwijzingen geven over hoe met het kind om te gaan. Soms kan het nodig zijn ouders te adviseren andere meer gespecificeerde hulp te zoeken.

3.5 Doelgroepen

Kinderopvang Tik Tak biedt verschillende vormen van kinderopvang.

3.5.1 Hele dagopvang (HEDO)

Op de **Puppy's** vangen we kinderen op van 0 tot 2 jaar.

Op de **Vlinders** vangen we kinderen op van 2 tot 4 jaar.

De kinderen worden opgevangen van maandag tot en met vrijdag tussen 7.30 en 18.30 uur. Het is ook mogelijk om het kind om 7.00 uur te brengen of om 19.00 uur te halen, dit gebeurt alleen op aanvraag.

3.5.2 Halve Dagopvang (HADO)

Op de **Puppy's** vangen we kinderen op van 0 tot 2 jaar.

Op de **Vlinders** vangen we kinderen op van 2 tot 4 jaar.

Deze kinderen worden opgevangen van maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 en 13.00 uur.

3.5.3 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is een programma dat op peuterspeelzalen, kinderopvanginstellingen en op scholen wordt aangeboden aan jonge kinderen met een taalachterstand. Het tijdig signaleren van een mogelijke achterstand is van groot belang. Kinderdagverblijven zijn bij uitstek geschikt om kinderen te ondersteunen in de (taal)ontwikkeling. De kinderen worden gedurende een halve dag opgevangen en begeleid door gecertificeerde pedagogisch medewerkers.

Christelijke Kinderopvang Tik Tak kan hierbij kwaliteit bieden door middel van:

- De programma's STARTBLOKKEN en UK&PUK.
- De kinderopvang werkt nauw samen met de scholen. Hierbij is sprake van een warme overdracht.
- [Wijziging per augustus 2020: De doelgroepkinderen die alleen voor VVE naar Tik Tak komen, volgen 16 uur per week, verdeeld over vier dagdelen, het programma. De kinderen starten op een leeftijd van 2 ½ jaar en volgen het gehele programma.](#)
- ~~[De doelgroepkinderen dienen minstens 3 dagdelen van 4 uur per week het programma te volgen. De kinderen starten op een leeftijd van 2½ jaar en volgen het gehele programma. \(In 2020 wordt het aantal uur uitgebreid naar 16 uur per week\)](#)~~
- Kinderen worden intensief begeleid.
- Het personeel dat met de doelgroepkinderen werkt, is VVE-gecertificeerd of in opleiding.
- Ouderbetrokkenheid maakt structureel onderdeel uit van de voorschoolse educatie.

Kinderen met een indicatie voor VVE worden op de Vlinders opgevangen van 8.30 uur tot 12.30 uur. In de schoolvakanties wordt er geen VVE aangeboden.

Visie op de voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Onze visie op de kinderen die naar Tik Tak komen om specifiek ons VVE-programma te volgen, wijkt niet veel af van onze pedagogische visie. Ook hen willen we een veilige en zorgzame omgeving bieden waarin ze kunnen spelen, leren en ontdekken. We zorgen voor hen en begeleiden hen vanuit de principes die de Bijbel ons meegeeft. Dit is terug te lezen in paragraaf 2.1 'Pedagogische Visie'. Wel houden we er rekening mee dat deze kinderen (doelgroepkinderen) mogelijk een (taal)achterstand hebben en met het aanbieden van het VVE-programma willen we deze achterstand verkleinen. We streven ernaar hen een goede voorbereiding te geven op de basisschool. De activiteiten die tijdens het VVE-programma aangeboden worden, zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod: taal, rekenen, lichamelijke ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.

In het aanbod van de activiteiten en de begeleiding aan de doelgroepkinderen maken we geen onderscheid tussen hen en de kinderen die zonder VVE-indicatie aanwezig zijn op de groep. De kinderen zijn allemaal samen op de Vlindergroep en alle kinderen profiteren van het VVE-aanbod. We maken wel onderscheid in de manier waarop we de activiteiten aanbieden, die zal verder toegelicht worden onder 'Aanbod VVE op Tik Tak' bij 'Activiteitenaanbod'. Met de begeleiding houden we rekening met de individuele (ontwikkelings)behoefte van de kinderen. Wij willen dat zij zich ook kostbaar en uniek voelen, dat zij het gevoel hebben dat ze erbij horen en bijdragen aan Gods schepping.

Aanbod van VVE op Tik Tak

Methoden

Onze VVE-programma's zijn afgeleid van de programma's STARTBLOKKEN en UK&PUK. Alle pedagogisch medewerkers die op de Vlinders werken met daarbij de doelgroepkinderen hebben cursussen gevolgd om met deze methodes te werken of zijn de cursus aan het volgen.

STARTBLOKKEN is gebaseerd op de ontwikkelingsgerichte visie. We kijken in ons aanbod naar wat het kind al kan en wat hij of zij leuk vindt. De kinderen worden uitgedaagd om zich te ontwikkelen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel. Daarbij wordt gewerkt met thema's welke betekenisvol zijn en uit de belevingswereld komen van het kind. Thema's zoals; 'Wat is het koud', of 'Wat wil ik worden?'

STARTBLOKKEN vraagt veel voorbereidingstijd omdat voor de thema's geen vast programma klaarligt. Alle thema's worden door de pedagogisch medewerkers zelf ontworpen, beschreven en passend gemaakt voor Tik Tak en de groepen. Daarom werken we ook met het VVE-programma UK&PUK.

UK&PUK is een totaalprogramma voor de kinderopvang met als doel het vergroten van de Nederlandse Taalvaardigheid. Er wordt gewerkt aan taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkel. Dit vanuit verschillende aansprekende thema's binnen een vast programma, gebruikmakend van de pop Puk.

Wij gebruiken bij het bedenken en vormgeven van de huidige thema's op Tik Tak onderdelen van de uitgewerkte programma's van UK&PUK. Deze bereiden we dus voor met behulp van het programma STARTBLOKKEN, omdat dit meer aansluit op de behoeften van de kinderen en daardoor meer leerplezier en mogelijkheden biedt.

Activiteitsaanbod (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling)

Een VVE-programma voor een jaar op Tik Tak ziet er als volgt uit: Voor de periode september tot augustus bedenken de pedagogisch medewerkers van Tik Tak met elkaar 6 of 7 thema's. Deze thema's sluiten aan op de belevingswereld van de kinderen, we houden rekening met de wisseling van de seizoenen, met de belangrijkste feestdagen en met zaken die spelen in Nederland (denk aan Olympische Spelen, WK's, Kinderboekenweek, zaken rondom het Koningshuis, etc.). Daarnaast werken we samen met de kleuterklas van de Kardinaal Alfrinkschool. We bieden zoveel mogelijk dezelfde thema's aan. Elk thema duurt 6 tot 8 weken, afhankelijk van of er vakanties en/of feestdagen in deze periodes vallen. Op Tik Tak werken alle groepen met dezelfde thema's waarbij de activiteiten zijn afgestemd op de leer-, en speelbehoeften van de specifieke groep.

Bij elk thema worden per ontwikkelingsgebied activiteiten bedacht in een ontwerpschema. Dus bij taal kun je denken aan gespreksactiviteiten als kringgesprekken, liedjes zingen en versjes leren. En bij taal horen ook lees- en schrijfactiviteiten als samen een boekje lezen, verhalen vertellen en uitspelen met een verteltafel, letters (h)erkennen op een brief. Bij rekenen denken we aan activiteiten rondom reken-, en wiskundige begrippen als tellen van de bekers, benoemen van de kleuren, bekers op of onder de tafel zetten. Bij motoriek denken we aan activiteiten passend bij bewegingsspel, tikkertje, klimmen over een kast, estafette. Maar ook aan constructieve activiteiten zoals een schaaap verven maar ook een toren bouwen. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling denken we aan activiteiten passend bij rollenspel en manipulerend spel zoals spelen in de huishoek en spelen in een themahoek over de winter. Ook doen we uitstapjes waarbij de kinderen uitgedaagd worden om de wereld te verkennen. Elke week worden bij elk van de 4 ontwikkelingsgebieden activiteiten aangeboden. Dus elke week is het kind bezig met zijn of haar ontwikkeling op het gebied van rekenen EN taal EN motoriek EN sociaal-emotioneel.

Individuele ontwikkeling

Op de Vlinders zitten kinderen tussen 2 en 4 jaar. De Vlinders bestaat dus uit kinderen van de HEDO, HADO en VVE (het komt ook voor dat kinderen van de HEDO of HADO een VVE-indicatie hebben, zij volgen dan wel het dagprogramma van de HEDO of HADO). Deze groep heeft vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers die de kinderen goed kennen. Hierdoor is er oog voor de individuele ontwikkeling van de kinderen. Door de bekendheid met de kinderen is er kennis van hoe ze elk individueel kind het beste kunnen begeleiden en stimuleren. De pedagogisch medewerkers weten welk kind op welk ontwikkelingsgebied extra aandacht nodig heeft en zij stemmen daar de begeleiding tijdens een activiteit ook op af. De kinderen van de Vlinders kunnen onderverdeeld worden in:

BASIS: deze kinderen hebben voor hun ontwikkeling voldoende aan het basisaanbod uit het themaprogramma.

VERRIJKT: deze kinderen lopen vooruit op hun ontwikkeling en hebben meer uitdaging nodig, in het themaprogramma staan extra activiteiten aangeboden die hen dat kunnen bieden. Ook differentieert de ervaren pedagogisch medewerker haar manier van begeleiden tijdens een basisactiviteit door bijvoorbeeld aan deze kinderen extra uitleg te vragen over waarom iets zo is of door moeilijkere woorden uit te leggen die passend zijn bij de activiteit. Of er wordt meer zelfstandigheid van hen gevraagd tijdens het uitvoeren van een activiteit.

INTENSIEF: deze kinderen hebben extra aandacht nodig voor hun ontwikkeling. Het basisaanbod uit het themaprogramma wordt nog meer vereenvoudigd, bijvoorbeeld met minder woorden, meer plaatjes en materialen die woorden zichtbaar maken en meer herhaling van de basisactiviteiten. Zij worden tijdens de activiteit altijd begeleid door een pedagogisch medewerker die aandacht heeft voor hun individuele ontwikkelingsbehoefte. Deze kinderen krijgen tijdens vrij spel meer aandacht om hun ontwikkeling zoveel mogelijk op alle gebieden te blijven stimuleren. Valt een kind erg op door een vertraagde ontwikkeling, dan wordt er in samenspraak met de ouders extra hulp ingeroepen via de huisarts of het Centrum voor Jeugd en Gezin.

We werken veel in kleine groepjes met de kinderen waarbij we ze indelen op de bovenstaande niveaus. Dit staat niet ergens specifiek beschreven omdat we de kinderen niet in hokjes willen plaatsen maar we hebben oog voor het unieke kind met zijn eigen behoeften dat wel bij de groep hoort. De ervaren en vertrouwde pedagogisch medewerkers weten in welk groepje het kind het beste kan leren en welk groepje voor hem/haar passend is voor de activiteit. Daarbij is er een lijst bij elk thema waarop afgetekend wordt welke activiteit het kind gedaan heeft en wordt in de overdracht dagelijks beschreven hoe een kind de activiteiten uitgevoerd heeft. Dit helpt haar ook bij het vormen van de groepjes.

Tijdens de grote groepsactiviteiten, zoals kringgesprekken, vrij spel en bijvoorbeeld bewegingsspelletjes zijn de kinderen samen aan het leren en leren ze van elkaar.

We maken ook gebruik van de observatielijsten van Zo doe ik, Zo praat ik, Zo beweeg ik en Zo reken ik. Deze lijsten vullen we elk half jaar in en deze worden minimaal jaarlijks besproken met de ouders. Met de observatielijsten kijken we ook naar de ontwikkeling van de taal en het rekenen, de lichamelijke ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling van het individuele kind. Wanneer er tussentijds iets speelt in de ontwikkeling van het kind en het jaarlijkse gesprek is nog niet gepland, zal er eerder een gesprek gepland worden met de ouders.

Inrichting, ruimte en materiaal

De Vlindergroep heeft dus vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers en een eigen vaste groepsruimte. De ruimte bevat een speelhoek die afgestemd is op het actuele thema. Ook zult u werkjes en spullen zien die te maken hebben met het actuele thema. De ruimte is zo ingericht dat deze veilig is met genoeg plek om te spelen, te leren en te ontdekken met elkaar.

Er is vaak standaard een huishoek aanwezig met bijpassend speelgoed als een bedje, kookgerei en poppen om de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied maar ook op taalgebied uit te lokken. Vaak hebben we ook een bouwhoek met duplo, treinbaan en houtenblokjes om de ontwikkeling op sociaalgebied maar ook op motorisch en rekengebied te stimuleren. Er zijn altijd boekjes op de groep, passend bij het thema welke de ontwikkeling op taalgebied stimuleren. Er liggen puzzels, kleurtjes, verf en klein constructiemateriaal in de kasten waarmee de kinderen op elk gebied wel bezig zijn met hun ontwikkeling.

Naast de groepsruimte gebeurt dit ook op beide speelpleinen, een met een zandbak en klimhuisje, het ander met een natuurspeeltuin en ruimte om te fietsen en te rennen. Daarbij hebben we ook de beschikking over een gymzaal met ballen, hoepels, stapstenen, muziek, etc. Op deze pleinen en in de zaal wordt ook de ontwikkeling gestimuleerd op het gebied van o.a. motoriek.

Veel materiaal wordt zo aangeboden dat de kinderen het zelf kunnen pakken. Zo hebben ze de vrijheid om naar eigen behoefte te spelen en te leren. Denk hierbij aan het materiaal uit de bouwboek, huishoek, themahoek en puzzels. Ander materiaal staat 'veilig' opgeborgen en kan op initiatief van de pedagogisch medewerker of de kinderen gepakt worden en gebruikt worden bij het aanbieden van activiteiten. Dit materiaal zoals scharen, kleurtjes, klei, etc. wat gevaarlijk kan zijn of snel kapot kan gaan, wordt altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker aangeboden. Bij die begeleiding wordt wel het initiatief en het kunnen van het kind gevolgd.

Samenwerking scholen

Als een kind naar school gaat geven we de observatielijsten mee en vullen we een overdrachtsformulier in voor de nieuwe leerkracht over de ontwikkeling van het kind, met daarbij eventuele aandachtspunten. STARTBLOKKEN wordt ook op de basisscholen in Maassluis gebruikt waardoor de kinderen een doorgaande leerlijn hebben. Dit is herkenbaar voor de ouders en de kinderen en stimuleert de ontwikkeling.

We werken nauw samen met de kleuterklas van de Kardinaal Alfrinkschool. Wij bieden zoveel mogelijk dezelfde thema's aan en tijdens elk thema is er een gezamenlijk zangmoment waarbij de peuters van Tik Tak al vertrouwd raken met de kleuterklas. Daarbij hebben we 5 à 6 keer in het jaar gezamenlijk een activiteit met de kleuterklas waarbij vaak ook de ouders betrokken zijn. Dit om ook de school vertrouwd te maken voor de peuters. En de peuters en kleuters bieden elkaar uitdaging en plezier tijdens deze speciale activiteiten.

Ouderbetrokkenheid

Bij brengen en halen vindt er altijd een overdracht plaats over de kinderen, waarbij ook de bijzonderheden over de ontwikkeling besproken worden.

Namens Stichting PUSH maakt Margot Kleijntjens bij elk thema een VVE-thuisboekje voor de doelgroepkinderen en ouders. Daarmee kunnen ze thuis ook aan de slag met het thema. Hierin staan bijvoorbeeld foto's waarover ze kunnen praten, puzzels die ze samen kunnen doen en verhaaltjes die ze samen kunnen lezen. Ook de woorden die tijdens het thema aan bod komen worden hierin genoemd. Aan de ouders wordt de mogelijkheid geboden om een bijeenkomst bij te wonen waarin het thema en dit boekje worden toegelicht. Vooral wanneer er een taalprobleem is bij de ouders is dit effectief. Dit is een standaard hulpmiddel dat voor de hele groep geldt. Wanneer nodig adviseren wij ouders om thuis specifiek iets samen met hun kind te doen, afhankelijk van waar we bijvoorbeeld een afwijking in de ontwikkeling zien.

Daarnaast organiseren we 4 à 5 keer in het jaar (Sinterklaas, Kerst, Pasen, Moederdag, Vaderdag) activiteiten passend bij het thema en/of de feestdag, waarbij ouders welkom zijn om mee te kijken en te doen. En zijn er soms bijzondere activiteiten zoals Muziek op Schoot of speciale gymlessen waarbij ouders ook welkom zijn.

3.5.4 Plusgroep

De Plusgroep is een groep voor kinderen van Tik Tak vanaf 2 jaar die voornamelijk extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van taal en in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze kinderen hebben meestal een taalachterstand doordat (één van) hun ouders een andere moedertaal heeft (hebben) dan het Nederlands. Wij merken dat VVE-kinderen die 2- of 3-talig opgevoed worden en die meedraaien met de reguliere groep vaak een onvoldoende taalontwikkeling hebben en op sociaal gebied ook nog veel uitdagingen nodig hebben.

In overleg met de Kardinaal Alfrinkschool hebben we gemerkt dat de (taal)ontwikkelingsachterstand van deze meertalige kinderen groot is. Met het volgen van het VVE-programma in de reguliere groep halen ze deze achterstand niet voldoende in en worden ze in groep 1/2 vaak toch nog doorverwezen naar de Diamant.

Bij De Diamant krijgen kinderen die nog onvoldoende Nederlands spreken een goede taalstart in het basisonderwijs. Na ongeveer een schooljaar stromen zij door naar of komen terug op een reguliere basisschool. Veel van deze kinderen moeten eerst wennen op de basisschool, daarna op De Diamant en tot slot weer op school omdat ze daar een hele poos weggeweest zijn.

Tik Tak is van mening dat de kinderen die op Tik Tak VVE volgen voldoende (taal)vaardig moeten zijn voor het basisonderwijs en om te voorkomen dat zij een periode naar De Diamant moeten, willen wij deze kinderen nog meer ondersteuning bieden.

Visie op de Plusgroep

Onze visie op de kinderen in de plusgroep is bijna gelijk aan de visie die terug te lezen is onder paragraaf 5.2 'Visie op de voor- en vroeg schoolse educatie (VVE)'. We bieden hen een veilige en zorgzame omgeving waarin ze kunnen spelen, leren en ontdekken. We zorgen voor hen en begeleiden hen vanuit de principes die de Bijbel ons meegeeft, zoals is te lezen in paragraaf 2.1 waarin onze Pedagogische Visie wordt beschreven.

Bij de kinderen uit de Plusgroep weten we door observaties zeker dat er een achterstand is op taal- en/of op sociaal-emotioneel gebied en daar wordt het aanbod op aangepast. We bieden hen extra ondersteuning, gericht op hun ontwikkeling. Door het aanbod in kleine groepjes hopen we dat ze hun achterstand kunnen inlopen.

We sluiten aan bij het aanbod van de VVE en maken daarbij onderscheid in de manier waarop we de activiteiten aanbieden. Dit wordt verder toegelicht onder 'Activiteitenaanbod plusgroep'. Met de begeleiding houden we rekening met de individuele (ontwikkelings)behoeften van de kinderen.

Activiteitenaanbod plusgroep

De 2- en 3-jarigen die op de Hele Dagopvang zitten beginnen op hun normale tijd in hun stamgroep en gaan om 8.30 uur naar de Plusgroep. De kinderen die naar Tik Tak komen voor het VVE-programma om 8.30 uur starten in de Plusgroep. Om 11.30 uur eet de pedagogisch medewerker van Tik Tak met de peuters. Na het eten sluiten de Hele Dagopvang kinderen weer aan bij hun eigen stamgroep, de andere kinderen gaan naar huis.

Tijdens de activiteiten wordt gewerkt met de gezamenlijke thema's van de school en Tik Tak, afgeleid van het programma STARTBLOKKEN en UK&PUK (waar Tik Tak mee werkt) en Schatkist (waar de school mee werkt). Voor het aanbod zie paragraaf 5.2 'Aanbod van VVE op Tik Tak'. Het aanbod wordt afgestemd in overleg met de kleuterjuf aan de hand van voorwaarden/doelen voor een goede start in de kleuterklas. In de Plusgroep zitten de kinderen die qua individuele ontwikkeling in de groep intensief vallen zoals deze onder paragraaf 5.2 beschreven staat. Omdat we met een kleine groep werken, kunnen we steeds kijken naar wat we kunnen aanbieden om het kind de volgende stap in zijn of haar ontwikkeling te laten maken.

Inrichting, ruimte en materiaal

De Plusgroep heeft een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker, een vaste onderwijsassistent en een vaste groepsruimte. De ruimte is zo ingericht dat deze veilig is met genoeg plek om te spelen, te leren en te ontdekken met elkaar.

Ouderbetrokkenheid

Bij brengen en halen vindt er altijd een overdracht plaats over de kinderen, waarbij ook de bijzonderheden over de ontwikkeling besproken worden.

Namens Stichting PUSH maakt Margot Kleijntjens bij elk thema een VVE-thuisboekje voor de doelgroepkinderen en ouders. Daarmee kunnen ze thuis ook aan de slag met het thema. Hierin staan bijvoorbeeld foto's waarover ze kunnen praten, puzzels die ze samen kunnen doen en verhaaltjes die ze samen kunnen lezen. Ook de woorden die tijdens het thema aan bod komen worden hierin genoemd. Aan de ouders wordt de mogelijkheid geboden om een bijeenkomst bij te wonen waarin het thema en dit boekje worden toegelicht. Vooral wanneer er een taalprobleem is bij de ouders is dit effectief. Dit is een standaard hulpmiddel dat voor de hele groep geldt. Wanneer nodig adviseren wij ouders om thuis specifiek iets samen met hun kind te doen, afhankelijk van waar we bijvoorbeeld een afwijking in de ontwikkeling zien.

Daarnaast organiseren we 4 à 5 keer in het jaar (Sinterklaas, Kerst, Pasen, Moederdag, Vaderdag) activiteiten passend bij het thema en/of de feestdag, waarbij ouders welkom zijn om mee te kijken en te doen. En zijn er soms bijzondere activiteiten zoals Muziek op Schoot of speciale gymlessen waarbij ouders ook welkom zijn.

3.5.5 Buitenschoolse opvang (BSO)

Kinderen van 4 jaar tot 13 jaar die naar de basisschool gaan, worden na schooltijd en tijdens de vakanties opgevangen op de BSO-groep. De kinderen worden samen met andere kinderen in de basisschoolleeftijd opgevangen. Zij brengen hun vrije tijd samen door: voor schooltijd, na school, op woensdagmiddag en in de vakanties.

De kinderen worden opgevangen van maandag tot en met vrijdag tussen 14.15 uur en 18.30 uur. In de vakantieperiodes kunnen de kinderen worden opgevangen van maandag tot en met vrijdag tussen 7.30 uur en 18.30 uur. In de vakantie moeten de BSO-kinderen vanwege het programma aanwezig zijn tussen 9.30 uur en 16.30 uur. Er is ook een mogelijkheid om het kind om 7.00 uur te brengen en om 19.00 uur te halen, dit gebeurt alleen op aanvraag.

Mocht het zo zijn dat er maar 1 of 2 kinderen bij de buitenschoolse opvang zijn, voegen we het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang samen. Dit gebeurt in overleg met de ouders en alleen als dit mogelijk is in verband met het kind aantal en de grootte van de ruimte.

3.5.6 Voorschoolse opvang (VSO)

Kinderen van 4 jaar tot 13 jaar die naar de basisschool gaan, kunnen voor schooltijd opgevangen worden op Tik Tak. Dit gebeurt in het lokaal van de **Vlinders**.

Deze kinderen worden opgevangen van maandag tot en met vrijdag tussen 7.30 uur en 8.30 uur. Er is ook een mogelijkheid om het kind om 7.00 uur te brengen, dit gebeurt alleen op aanvraag.

Hoofdstuk 4. Van visie en beleid naar de praktijk

4.1 Kinderopvang op Tik Tak

4.1.1 Groepsindeling

De kinderopvang op Tik Tak bestaat uit hele dagopvang (HEDO), halve dagopvang (HADO), vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) en flexibele opvang. Deze opvangsoorten zijn onderverdeeld over 2 stamgroepen, De **Puppy's** en de **Vlinders**.

Er zijn vastgestelde normen van de BKR voor wat betreft het aantal kinderen die in een groep mogen worden opgevangen door 1 pedagogisch medewerker. Beroepskracht-kindratio (BKR). Wij kiezen bewust voor een kleinschalige opvang.

Volgens het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) mogen we 37 kinderen tussen de 0 en 4 jaar opvangen, verdeeld over de Puppy's en de Vlinders. Deze 37 kindplaatsen zijn als volgt verdeeld over de groepen:

De Puppy's

Maximaal 13 kinderen van 0 tot 2 jaar met 3 pedagogisch medewerker(s)

De verhouding tussen het aantal kinderen en aantal pedagogisch medewerker(s) is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per drie kinderen tot één jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per vijf kinderen tot twee jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per zes kinderen van twee tot drie jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per acht kinderen van drie tot vier jaar.

De Vlinders

Van 8.30-13.00

Maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar met 2 pedagogisch medewerkers.

De verhouding tussen het aantal kinderen en pedagogisch medewerker(s) is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per acht kinderen van twee tot vier jaar.

De Plusgroep

Van 8.30-12.30

Maximaal 8 kinderen van 2 ½ tot 4 jaar met 1 pedagogisch medewerker

De verhouding tussen het aantal kinderen en pedagogisch medewerker(s) is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per acht kinderen van twee tot vier jaar

De Vlinders en BSO Vlinders

Van 14.15-18.30 uur

Maximaal 16 kinderen van 2 tot 6 jaar in totaal met 2 pedagogisch medewerker (Volgens de BKR bij een combinatiegroep van Kinderopvang/BSO).

De verhouding tussen het aantal kinderen en pedagogisch medewerker(s) is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per acht kinderen van 2 tot 6 jaar.

De opvang vindt plaats in *stamgroepen*. Dat wil zeggen dat kinderen ingedeeld zijn in een vaste groep, zodat zij steeds dezelfde pedagogisch medewerker(s) om zich heen hebben. Wij bieden flexibele opvang aan, wat inhoudt dat er per dag andere kinderen aanwezig kunnen zijn. De stamgroep is een groep vaste kinderen met vaste dagen die vertrouwd zijn voor de kinderen. De kinderen die flexibel zijn komen regelmatig en zijn bekenden op de groepen en voor de pedagogisch medewerkers.

Kinderen, vooral jonge kinderen, hebben behoefte aan een bekende, veilige omgeving. Deze vertrouwde omgeving bestaat enerzijds letterlijk uit de omgeving, de ruimte waar een kind verblijft, en anderzijds is het van belang dat mensen die het kind ziet vertrouwd zijn. Dit zijn de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen van de groep. Een *stamgroep* is een groep bekende mensen. In het geval van een kinderdagverblijf zijn dit bekende kinderen en bekende, vertrouwde pedagogisch medewerkers

Een *stamgroep ruimte* is een vaste, bekende ruimte waar kinderen spelen, begeleid en verzorgd worden. De groepsruimte wordt verlaten als de kinderen naar buiten gaan om te spelen of om te wandelen, wanneer er een uitstapje is en wanneer we naar de gymzaal van de Kardinaal Alfrinkschool gaan. En natuurlijk bij het slapen in de slaapkamer.

Er zijn altijd 1 of 2 pedagogisch medewerkers op de groepen aanwezig. Dit is afhankelijk van de grootte van de groep. Hierbij wordt rekening gehouden met vastgestelde normen van de BKR. De pedagogisch medewerkers kunnen worden ondersteund door een groepshulp. Daarnaast zijn er ook gekwalificeerde, bekende en vertrouwde inval-pedagogisch medewerkers die meewerken op Tik Tak.

4.1.2 De Groepen

De Puppy's

Op deze groep vangen we kinderen op vanaf 10 weken tot en met 2 jaar. Dit is een horizontale groep waarin kinderen met elkaar kunnen spelen, maar ook van elkaar kunnen leren. Deze groep heeft vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers en een eigen vaste groepsruimte die afgestemd is op veiligheid en de speel- en ontwikkelingsbehoeften van onze jongste kinderen. Voor alle kinderen op de Puppy's is een bedje in de slaapkamer aanwezig waarin ze kunnen rusten. Alle kinderen beschikken over een eigen laatje waarin de belangrijkste verzorgings- en voedingsspullen neergelegd kunnen worden. Bij het rusten, voeden en verzorgen wordt gekeken naar de behoeften van het kind en dit wordt overlegd met de ouders/verzorgers.

Bij de Puppy's werken 2 (en als de stamgroep dit vereist 3) vaste pedagogisch medewerkers.

De Vlinders

Op deze groep vangen we kinderen op vanaf 2 jaar tot en met 4 jaar. Dit is ook een horizontale groep waarin de kinderen van de HEDO en HADO opgevangen worden. Kinderen die een VVE-indicatie hebben komen vanaf 2½ jaar op de Vlinders en/of de Plusgroep. Hier hebben we voor gekozen zodat de VVE-begeleiding op de Vlinders intensiever aangeboden kan worden. Zij verblijven hun hele VVE-traject (totdat ze 4 jaar worden) op de Vlinders en/of Plusgroep.

De Vlinders bestaat dus uit kinderen van de HEDO, HADO en VVE (het komt ook voor dat kinderen van de HEDO of HADO een VVE-indicatie hebben, zij volgen dan wel het dagprogramma van de HEDO of HADO). Deze groep heeft vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers en een eigen vaste

groepsruimte die afgestemd is op veiligheid en de speel- en ontwikkelingsbehoeften van de oudere kinderen. De ruimte bevat een speelhoek die afgestemd is op het actuele thema. Ook zult u werkjes en spullen zien die te maken hebben met het actuele thema. Elke dag is er een VVE-gecertificeerde pedagogisch medewerker aanwezig om het programma STARTBLOKKEN uit te voeren en om de VVE-kinderen specifiek te begeleiden waar zij dat nodig hebben. Denk aan woordjes leren met voorwerpen, verteltafel gebruiken bij een boekje, etc. Voornamelijk activiteiten die gericht zijn op taalaanbod.

Voor de kinderen die nog tussen de middag slapen is een bedje in de slaapkamer aanwezig of als zij nog een rustmoment nodig hebben dan rusten zij op een groep of plekje waar het rustig is. De kinderen die 2 dagdelen of meer komen beschikken ook over een eigen laatje waarin de belangrijkste verzorgingsspullen (denk aan luiers, schone kleren, knuffel voor het slapen) neergelegd kunnen worden. De kinderen eten en drinken op vaste momenten, zoals hieronder in het dagprogramma beschreven wordt.

4.1.3 Het dagprogramma

De Puppy's

Het programma op de Puppy's is als volgt:

Vanaf 7.00/7.30 uur kunnen de kinderen gebracht worden op de Vlinders. De pedagogisch medewerker die de locatie opent zorgt ervoor dat er een veilige speelomgeving is op deze groep voor de allerkleinste kinderen. Doordat we een kleine locatie zijn is dit voor de kinderen een bekende groepsruimte met bekende kinderen (vaak ook broertjes en/of zusjes) en bekende pedagogisch medewerkers. Bij binnenkomst spelen de kinderen vrij in het lokaal met het materiaal, zoals puzzels, blokken, poppen, etc. De jongste kinderen die daar behoefte aan hebben worden gevoed en/of in bed gelegd voor hun eerste rustmoment.

Om 7.30 uur komt de tweede pedagogisch medewerker binnen die de Puppy's meeneemt naar hun eigen groepsruimte. Zij krijgt over de al aanwezige Puppy's een overdracht van de eerste pedagogisch medewerker.

Tot 9.30 uur kunnen de kinderen gebracht worden en staat er voor de ouders koffie/thee klaar zodat zij hun kind kunnen overdragen aan de pedagogisch medewerkers en rustig afscheid kunnen nemen van hun kind. Door een goede afstemming over en weer zullen de pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen beter te begrijpen en te begeleiden. Gedurende de dag wordt er voor kinderen in de leeftijd tot 1 jaar in een schriftje bijgehouden over hoe de dag van dat kind is verlopen. Dit kan gaan over bijvoorbeeld slaapgedrag, voeding en gedrag of bijzonderheden. Regelmatig wordt er een verhaaltje geschreven over wat het kind die dag gedaan heeft.

Tussen 8.00 en 9.00 uur komen alle pedagogisch medewerkers binnen. Om 9.30 uur gaan de kinderen met hun vaste groep en vaste pedagogisch medewerkers aan tafel voor een cracker en drinken. De dag wordt met elkaar begonnen. Tijdens tafelmomenten wordt ook vaak een activiteit aangeboden zoals zingen, voorlezen, groepsgesprek over het thema, etc. Om 11.30 uur en om 15.00 uur zijn er ook tafelmomenten. Om 11.30 uur gaan de kinderen lunchen, meestal eten zij dan boterhammen en drinken ze melk. Dit kan nog weleens afgewisseld worden met andere lunchproducten zoals komkommer, tomaat, ei, etc. Wel met oog voor de leeftijd en gezondheid van de kinderen en in overleg met de ouders. En om 15.00 uur gaan de kinderen fruit eten. Rond 17.00 uur krijgen de kinderen nog een klein koekje en eventueel drinken aangeboden zodat ze niet al te hongerig naar huis gaan.

Naast de eet-/tafelmomenten worden er allerlei activiteiten aangeboden als knutselen, buitenspelen, binnenspelen in de hoeken, dansen, etc. Deze activiteiten hebben te maken met het thema. Tussendoor zijn er ook verzorgingsmomenten (plassen, verschonen, slapen) en voedingsmomenten (flesje, fruithapje, etc.). En er wordt natuurlijk uitgebreid met de kinderen geknuffeld en plezier gemaakt.

Op de Puppy's wordt ook gewerkt met het VVE-programma Startblokken. Dit houdt in dat er ongeveer elke 6 à 8 weken een nieuw thema aan de orde komt met bijpassende activiteiten afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de jongste kinderen.

Op de Puppy's gaan veel kinderen vaak nog 1 of meerdere keren naar bed om te rusten. Dit doen de kinderen in de slaapkamer in hun eigen bedje. Door middel van de babyfoon houdt de pedagogisch medewerker de kinderen in de gaten en er wordt regelmatig even in de slaapkamer gekeken of alles goed gaat. Bij een onrustig slapend kind blijft de pedagogisch medewerker even in de slaapkamer om hem of haar op het gemak te stellen.

Om 13.00 uur worden de kinderen van de Halve Dagopvang (HADO) opgehaald, veel van de andere kinderen liggen dan al in bed, het haalmoment veroorzaakt niet veel onrust op de groep omdat het dan vaak rustig is. Het kind kan rustig afscheid nemen van de Puppy's en de pedagogisch medewerker kan het kind overdragen aan de ouders.

Vanaf 16.00 uur kunnen de kinderen van de Hele Dagopvang (HEDO) opgehaald worden. De ouders mogen ook eerder komen maar dit gebeurt dan wel in overleg. Zoals bijvoorbeeld voor de kinderen van de flexibele opvang. Het kind neemt afscheid van de groep en de pedagogisch medewerker draagt het kind over aan de ouders. De pedagogisch medewerkers dienen er altijd van op de hoogte te zijn als een kind door iemand anders dan de eigen ouders opgehaald wordt, het kind wordt niet zomaar meegegeven. Als een onbekende zonder bericht een kind komt ophalen, dan belt de pedagogisch medewerker een van de ouders om dit te controleren.

De Vlinders

Het programma op de Vlinders is als volgt:

Vanaf 7.00/7.30 uur kunnen de Vlinders van de HEDO gebracht worden. We proberen per dag zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerker de locatie te laten openen om vertrouwdheid en bekendheid te bieden. Het gaat om een klein aantal kinderen die al vroeg naar Tik Tak komen.

Om 7.30 uur komt de tweede pedagogisch medewerker binnen die de Puppy's meeneemt naar hun eigen groepsruimte. Zij krijgt over de al aanwezige Puppy's een overdracht van de eerste pedagogisch medewerker.

Tussen 8.30 en 9.00 uur komt de tweede pedagogisch medewerker van de Vlinders binnen. Vanaf deze tijd komen ook de kinderen van de HADO en de kinderen met alleen een VVE-indicatie binnen. Deze kinderen spelen vaak in de verschillende hoeken. Op de drukkere dagen wordt de pedagogisch medewerker ondersteund door de collega's van de Puppy's om de binnenkomst en het afscheid zo prettig mogelijk te laten verlopen voor de kinderen en de ouders.

Tot 9.30 uur kunnen de kinderen gebracht worden en staat er voor de ouders koffie/thee klaar zodat zij hun kind kunnen overdragen aan de pedagogisch medewerker en rustig afscheid kunnen nemen van hun kind. Door een goede afstemming over en weer zullen de pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen beter te begrijpen en te begeleiden.

De kinderen die binnenkomen gaan vaak een activiteit aan tafel doen zoals een puzzel maken of tekenen o.i.d. Dit doen ze vaak eerst samen met hun ouders/verzorgers waarna de pedagogisch medewerker de begeleiding/hulp overneemt en met het kind afscheid neemt van de ouder/verzorger en verder gaat met de activiteit. Zo kan het kind rustig wennen aan de groep en de groepsruimte omdat het vanaf de hoge tafel veel overzicht heeft en een eigen plekje om zijn/haar eigen 'ding' te doen. Wanneer het kind 'gewend' is gaat het vaak uit zichzelf in de hoeken spelen.

Om 9.00 uur komen ook de andere pedagogisch medewerkers binnen waarvan er 1,2 of 3 bij de Puppy's en de ander bij de Vlinders meewerkt. De pedagogisch medewerkers rapporteren alle bijzonderheden in een overdracht map welke alle pedagogisch medewerkers bij binnenkomst lezen zodat iedereen op de hoogte is van wat er speelt bij de kinderen op hun groep.

Om 9.30 uur begint het kringmoment met thee en een cracker voor de Vlinders. In de kring beginnen we ook met de VVE-activiteiten die gepland staan voor die dag/week zoals een kringgesprek over het actuele thema, nieuwe woorden, voorlezen, uitspelen van een situatie, etc. Tot 11.30 uur wordt er verder nog buiten gespeeld, gewerkt in kleine groepjes met VVE-activiteiten zoals knutselen, spelen in de themahoek, een spel spelen, liedjes zingen, etc. En we gaan natuurlijk met de kinderen naar de wc of zij worden verschoond.

Alle kinderen gaan om 11.30 uur een boterham eten. Ze krijgen aan tafel veel aandacht van de pedagogisch medewerkers voor het smeren van hun eigen brood en het eten met een vork en er kan uitgebreid gekletst worden over van alles en nog wat. Er wordt in een gezellige en rustige sfeer gesmuld van de boterhammen. Bij de boterhammen drinken we een beker melk of water. De kinderen krijgen zo allemaal een gezonde lunch aangeboden die ze in gezelschap van de groep zonder problemen opeten. In tegenstelling tot thuis waar ze vaak moeite hebben met het eten van een boterham en drinken van een beker melk. Daarom hebben we ervoor gekozen om het eetmoment gezamenlijk te doen.

Na het eten gaan alle kinderen op de bank een boekje lezen totdat alle VVE-kinderen om 12.30 uur opgehaald zijn. Het boekje lezen is een rustmoment op de groep. Zo kunnen we ook rustig afscheid nemen van de VVE-kinderen en kunnen we een overdracht geven aan de ouders. Daarna wordt er weer vrij gespeeld en om 13.00 uur worden de laatste HADO-kinderen opgehaald. Van hen wordt afscheid genomen door de kinderen en de pedagogisch medewerkers die een overdracht geven aan de ouders. Dit gaat vaak om 1 of 2 HADO-kinderen die naar huis gaan en een klein groepje HEDO-kinderen die niet slapen. Het is dan ook rustig op de groep waardoor het afscheid en ophalen ook kalm gebeurt en niet storend is voor de kinderen. Zij weten ook van elkaar welke kinderen na de boterham gehaald worden omdat dit tijdens het eten besproken wordt. De kinderen zijn voorbereid op het naderende afscheid en de wisseling op de groep.

De kinderen die er behoefte aan hebben gaan om 12.30 uur naar bed om uit te rusten. De andere kinderen gaan vrij spelen en/of een kleine activiteit doen met de pedagogisch medewerker (die niet met pauze is) als zij hier behoefte aan hebben. Ook worden de kinderen die dat nodig hebben verschoond of ze gaan naar de wc. Om 14.00 uur komen de kinderen die gerust hebben uit bed en krijgen zij ook de nodige verzorging.

Om 14.30 uur drinken we in de kring en eten we fruit. Daarna wordt er een activiteit gedaan die aanspreekt voor alle leeftijden, zoals een boekje lezen, een spelletje of beweegliedje. Soms wordt er een verjaardag gevierd of aandacht besteed aan een bijzondere gebeurtenis.

Na de kringactiviteit gaan de kinderen buiten spelen en rond 16.30 uur wordt er een koekje gegeten en krijgen de kinderen nog wat drinken, gaan ze nog een keertje naar de wc en worden ze verschoond en wordt er vaak nog lekker buiten gespeeld tot de papa's en mama's komen. Bij minder weer gaan ze eerder naar binnen en spelen de kinderen daar verder.

Vanaf 16.00 uur kunnen de kinderen van de Hele Dagopvang (HEDO) opgehaald worden. De ouders mogen ook eerder komen maar dit gebeurt dan wel in overleg. Zoals bijvoorbeeld voor de kinderen van de flexibele opvang. Het kind neemt afscheid van de groep en de pedagogisch medewerker, zij draagt het kind over aan de ouders. De pedagogisch medewerkers dienen er altijd van op de hoogte te zijn als een kind door iemand anders dan de eigen ouders opgehaald wordt, het kind wordt niet zomaar meegegeven. Als een onbekende zonder bericht een kind komt ophalen, dan belt de pedagogisch medewerker een van de ouders om dit te controleren.

Tot 17.30/18.00 uur is er op maandag, dinsdag en donderdag altijd een pedagogisch medewerker voor de Vlinders aanwezig. Het kan zijn dat, wanneer de pedagogisch medewerker van de Vlindergroep rond 17.30 uur naar huis gaat, de kinderen die over zijn naar de Rakkers gaan. Dit zijn vaak weinig kinderen. Is de groep van de Rakkers relatief groot en/of druk dan gaan de HEDO-kinderen van de Vlinders naar de Puppy's toe om emotionele veiligheid te bieden. De grote kinderen kunnen veel indruk maken op de kleinste kinderen van de Vlinders. Hier zijn we ons bewust van. Hierbij wordt altijd rekening gehouden met de BKR.

Tussen 18.00 uur en 18.30 uur is er op alle dagen 1 pedagogisch medewerker over. Wanneer er dan nog Vlinders en Rakkers over zijn, dan gaan die rustig aan tafel met een spelletje of ze gaan kleuren bij de Puppy's. Omdat hier de allerkleinste kinderen zitten en de meeste veiligheid geboden kan worden voor de kinderen van alle leeftijden kiezen we ervoor om aan het einde van de dag hier alle kinderen te verzamelen. Vaak gaat het om heel weinig kinderen of kinderen uit hetzelfde gezin. De kinderen worden wel gemotiveerd om iets rustigs te doen om de kleinste kinderen niet af te schrikken. Dit gaat goed en er wordt vaak met veel plezier nog met elkaar gespeeld en gekroeld. Om 18.30 is ook de schoonmaker aanwezig. Dit in verband met het Vierogen Principe.

Op woensdag en vrijdagmiddag kan het programma vanaf 13.00 uur afwijken wanneer het kinderaantal op de stamgroepen Puppy's en Vlinders en op de BSO-groepen Vlinders en Rakkers laag is. Om de Puppy's en de Vlinders dan toch voldoende speelkameraadjes te bieden en om de veiligheid te garanderen worden deze groepen samengevoegd in de ruimte van de Puppy's. De BSO-groepen worden dan ook samengevoegd in 1 van de BSO-ruimtes. De Vlinders gaan dan naar de Puppy's omdat de kinderen van 6 jaar en ouder te veel indruk kunnen maken waardoor ze niet fijn en veilig kunnen spelen. Wel wordt op deze dagen het opendeurenbeleid vaak gehanteerd (omdat sommige HEDO-kinderen geen moeite hebben met de grote kinderen maar juist graag met hen meespelen), maar daarbij is er voor het kind altijd de mogelijkheid om terug te keren naar zijn of haar eigen stamgroep. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het intakegesprek.

4.2 Buitenschoolse opvang op Tik Tak

4.2.1 Groepsindeling

De buitenschoolse opvang op Tik Tak bestaat uit voorschoolse opvang, naschoolse opvang en flexibele opvang. De kinderen zijn ingedeeld in een vaste groep, zodat zij steeds dezelfde pedagogisch medewerkers om zich heen hebben. Wij bieden flexibele opvang aan, wat inhoudt dat er per dag andere kinderen aanwezig kunnen zijn. De basisgroep is een groep vaste kinderen met vaste dagen die vertrouwd zijn voor de kinderen. De kinderen die flexibel zijn, komen regelmatig en zijn bekenden op de groepen en voor de pedagogisch medewerkers.

Er zijn vastgestelde normen van de BKR voor wat betreft het aantal kinderen dat in een groep mag worden opgevangen door 1 pedagogisch medewerker. Wij kiezen bewust voor een kleinschalige opvang.

Volgens het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) mogen we 30 BSO-kinderen opvangen. Wij verdelen deze kinderen over twee lokalen (zie 4.2.3 Het dagprogramma), lokaal de Rakkers en Plus lokaal. De verdeling van deze 30 BSO-plaatsen zijn als volgt verdeeld over de lokalen:

Het Rakker lokaal

Van 14.15 – 18.30 uur

Maximaal 22 kinderen van 4 tot 13 jaar

De verhouding tussen het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per 11 kinderen van 4 tot 13 jaar.

Het Plus lokaal

Van 15.15 – 18.30 uur

Maximaal 11 kinderen van 4 tot 13 jaar

De verhouding tussen het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers is als volgt:

- Eén pedagogisch medewerker per 11 kinderen van 4 tot 13 jaar.

Het is de taak van de pedagogisch medewerker om een sportieve, rustige, gezellige sfeer te creëren op de BSO-groep.

4.2.2 De groep

Er is één basisgroep voor de BSO-kinderen. Deze groep wordt bij meer dan 22 kinderen gesplitst in twee kleinere groepen, verdeeld over verschillende activiteiten waaruit de kinderen kunnen kiezen. Het vaste lokaal is het Rakker lokaal en na het splitsen betrekken we het Plus lokaal erbij.

Wij informeren ouders en kinderen over welke pedagogisch medewerkers op welke dag op de BSO werken. De pedagogisch medewerkers die voor een kind zorgen, zijn ook het aanspreekpunt voor de ouders en natuurlijk voor het kind.

Er zijn altijd 1 of 2 pedagogisch medewerkers op de groepen aanwezig. Dit is wel afhankelijk van de grootte van de groep, hierbij wordt rekening gehouden met vastgestelde normen van de BKR. Daarnaast zijn er ook gekwalificeerde, bekende en vertrouwde inval-pedagogisch medewerkers die meewerken op Tik Tak.

4.2.3 Het dagprogramma

Om 14.15 uur komen de eerste kinderen uit school. Tot 15.15 uur komen er steeds kinderen uit school binnen op de groep. De kinderen komen van veel verschillende basisscholen en op verschillende schooltijden. De kinderen vanaf groep 3 die op de Kardinaal Alfrinkschool zitten komen zelf naar de BSO toe. Alle andere kinderen halen wij op van school. Dit kan lopend gebeuren of met de auto wanneer de afstand te groot is of wanneer het slecht weer is. Soms komt een kind zelfstandig naar de BSO en een enkele keer wordt een kind gebracht door anderen waarmee ouders een afspraak hebben gemaakt. Dit is in overeenstemming met de ouders en de pedagogisch medewerker. Deze kinderen vangen we bij binnenkomst wel altijd op in de gang.

Bij binnenkomst op de groep krijgen de kinderen wat te drinken en fruit aan tafel, waarna zij vrij mogen gaan spelen, dit kan ook buiten zijn. Aan tafel zit altijd een pedagogisch medewerker die praat met de kinderen over hoe hun dag was en hoe het met de kinderen gaat. Zo komen de kinderen binnen in een gezellige sfeer en krijgen ze allemaal even de aandacht die ze verdienen na een dag school.

De pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan die passen bij de leeftijd van de kinderen. De kinderen krijgen, afhankelijk van hun leeftijd, meer verantwoordelijkheid voor bepaalde zaken, zoals opruimen, activiteiten zelf verzinnen, etc. De kinderen vanaf 8 jaar mogen zelfstandig buitenspelen op het schoolplein buiten de hekken. Wel moeten ze dan een hesje aan zodat we ze altijd kunnen herkennen. Ouders hebben hier schriftelijk toestemming voor gegeven. Kinderen vanaf groep 3 mogen zelfstandig op het natuurspeelplein buitenspelen. Ook zij moeten dan een hesje aan.

Als zo goed als alle kinderen er zijn (er zijn een paar kinderen die later komen omdat ze in een andere plaats naar school gaan), mogen de kinderen kiezen uit een aantal activiteiten die verdeeld zijn over *het nieuwe lokaal* en het Rakker lokaal. We splitsen dan de groep. Als er meer dan 22 kinderen zijn, springt er een derde pedagogisch medewerker bij. Dit is de pedagogisch medewerker die de kinderen uit school gehaald heeft en zij is ook een vast gezicht op de BSO.

De kinderen mogen kiezen uit twee activiteiten of een ruimte waar ze vrij willen spelen. Elke ruimte/activiteit heeft zijn eigen pedagogisch medewerker. Met inschrijven voor een activiteit of ruimte houden we rekening met een maximum aantal kinderen per pedagogisch medewerker. Bij de activiteiten staat dan ook een maximum aantal inschrijfplaatsen. In één lokaal mogen maximaal 22 kinderen spelen en elke pedagogisch medewerker mag maximaal 11 kinderen opvangen.

Om 16.00 uur gaan we in de kleine groepen in de kring waar we praten over het thema, nog een keer drinken en iets eten. In de kring krijgen de kinderen ook de kans om iets te vertellen of om iets te laten zien. Afhankelijk van het weer en andere omstandigheden gaan we hierna buiten spelen met alle BSO-kinderen. Het buitenspelen wisselt tussen de schoolpleinen en speeltuinen in de buurt. Bij heel slecht weer wijken we uit naar de gymzaal. Rond 17.15 uur gaan we weer naar binnen en mogen de kinderen wat eten en drinken en vrij spelen totdat ze worden opgehaald. Dit gebeurt weer in één groep.

Wanneer een kind wordt opgehaald, neemt het afscheid van de groep en de pedagogisch medewerker draagt het kind over aan de ouders. De pedagogisch medewerkers dienen er altijd van op de hoogte te zijn als een kind door iemand anders dan de eigen ouders opgehaald wordt, het kind wordt niet zomaar meegegeven. Als een onbekende zonder bericht een kind komt ophalen, dan belt de pedagogisch medewerker één van de ouders om dit te controleren.

Tussen 18.00 uur en 18.30 uur is er op alle dagen 1 pedagogisch medewerker over. Wanneer er dan nog BSO - kinderen zijn, gaan die bij de Vlinders rustig aan tafel zitten met een spelletje of ze gaan kleuren. Vaak gaat het om heel weinig kinderen of kinderen uit hetzelfde gezin. De kinderen worden wel gemotiveerd om iets rustigs te doen om de kleinste kinderen niet af te schrikken. Dit gaat goed en er wordt vaak met veel plezier nog met elkaar gespeeld en gekroeld.

Op woensdag- en vrijdagmiddag kan het programma afwijken wanneer het kinderaantal op de stamgroepen Puppy's en Vlinders en op de BSO-groep laag is. De BSO wordt dan samengevoegd met de Vlinders. Op deze dagen wordt het open - deurenbeleid gehanteerd (omdat sommige HEDO - kinderen geen moeite hebben met de grote kinderen maar juist graag met hen meespelen), maar daarbij is er voor het kind altijd de mogelijkheid om terug te keren naar zijn of haar eigen stamgroep. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens het intakegesprek.

We hebben gekozen voor een BSO -groep van 4 tot 13 jaar omdat we per dag een groot verschil hebben in het aantal kinderen op de BSO. We merken dat kinderen op een dag niet lang op de BSO blijven, sommige kinderen gaan om 15.30 al naar huis. Bovendien gebeurt het vaak dat kinderen op het laatste moment afgemeld worden. Door alle kinderen van 4 tot 13 jaar samen te voegen, zijn er wel altijd genoeg kinderen om mee te spelen, is er genoeg variatie in de leeftijd en interesse van de kinderen, zodat alle kinderen aansluiting hebben. En op deze manier kunnen de pedagogisch medewerkers hun aandacht en kwaliteiten beter verdelen over de kinderen.

4.2.4 Vakanties op de BSO

Tijdens de vakanties is het vakantieprogramma aangepast op de groepsgrootte, leeftijd, weersomstandigheden en voorkeur/ideeën van de kinderen. Om 10.00 krijgen de kinderen eten en drinken aangeboden en rond 12.00 uur wordt er gezamenlijk geluncht. Verder is de dagindeling voor de middag grotendeels hetzelfde als op de schooldagen.

In de vakanties doen we regelmatig uitstapjes met de kinderen naar o.a. musea, het bos, het strand, de kinderboerderij, buitenspeeltuinen, etc.

Tijdens de vakantie wordt ook het opendeuren beleid gehanteerd, wel rekening houdend met de veiligheid en het plezier van alle kinderen. Daarbij kunnen de kinderen altijd weer terugkeren naar hun eigen stamgroep en basisgroep.

4.3 Open deuren beleid

Op kinderopvang Tik Tak zijn we ons ervan bewust dat we met kinderen werken met allemaal hun eigen identiteit. Kinderen die hun eigen voorkeur hebben. Kinderen die zich allemaal verschillend ontwikkelen en zich op verschillende manieren optimaal veilig voelen. Met het oog op de kinderen, de veilige omgeving en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden hanteren we in goed overleg met collega's en ouders een opendeurenbeleid op Tik Tak voor kinderen en situaties die daarom vragen. Daarbij bestaat altijd de mogelijkheid voor het kind om terug te keren naar zijn of haar eigen stamgroep/basisgroep.

4.4 Dagindeling

Op de opvanglocatie wordt een vaste dagindeling aangehouden met vaste onderdelen. De indeling is nader uitgewerkt in het werkplan. Ook vaste rituelen zijn onderdeel van het dagprogramma, zoals wachten op elkaar met eten en drinken, het vieren van een verjaardag en het welkom heten van een nieuw kind in de groep. Er wordt rekening gehouden met individuele behoeften van ouder(s)/verzorger(s) en kinderen. Deze worden besproken in het intakegesprek. De dagindeling voor het kind kan dan, indien mogelijk, aangepast worden. Er wordt hierbij altijd rekening gehouden met het aantal kinderen, pedagogisch medewerkers, behoefte van de groep, kennis van pedagogisch medewerkers en financiën. Daarnaast biedt het programma ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en/of het wel/niet meedoen met de groep. Vaste breng- en haaltijden zijn belangrijk voor de structuur en continuïteit van de groep. Deze tijden zijn vermeld in het werkplan. Pedagogisch medewerkers wijzen ouder(s)/verzorger(s) op deze tijden en op het belang ervan voor het organiseren van activiteiten en de rust en structuur in de groep.

4.5 Wennen

In deze periode kunnen het kind, de ouder(s)/verzorger(s) en de pedagogisch medewerkers wennen aan elkaar, de groep, het dagritme, de regels en gewoonten. Het proces verloopt zorgvuldig. Dit legt de basis voor het verdere verloop van de opvang. De duur van de periode is afhankelijk van het kind. Het kind is gewend wanneer het een plaats in de groep gevonden heeft. Tot die tijd houden pedagogisch medewerkers dit proces nauwlettend in de gaten. Wanneer kinderen echt niet kunnen wennen wordt dit eerst besproken met de ouder(s)/verzorger(s) en leidinggevende, waarna in overleg met de directeur de plaatsing beëindigd kan worden.

Het wennen gebeurt wanneer een kind nieuw op Tik Tak komt, wanneer het kind gaat wisselen van stamgroep en wanneer het kind gaat wisselen van basisgroep als het daar de juiste leeftijd voor heeft.

4.6 Binnen- en buitenruimte

Er zijn ruimtes waar vaste activiteiten plaatsvinden. Tussen de verschillende ruimtes is een balans tussen rust en actie, stilte en geluid, alleen en samen, spannend en veilig. De eigen groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. Het materiaal is zodanig opgesteld dat kinderen zelf de mogelijkheid hebben te kiezen en het ook zelfstandig kunnen gebruiken. Pedagogisch medewerkers stimuleren, helpen en adviseren het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en/of uitdagend materiaal. Ze weten waar het kind goed in is, wat het leuk vindt en wat zijn/haar mogelijkheden en uitdagingen zijn. We vinden het belangrijk dat de kinderen iedere dag even naar

buiten gaan om hun energie kwijt te kunnen. Het buitenspel materiaal is onder andere aangepast aan de behoeften van kinderen op lichamelijk en motorisch gebied.

4.7 Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van minimaal een SPW 3 (of gelijkwaardig) diploma en een geregistreerd Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Vanaf 1 maart 2018 zijn alle medewerkers van Kinderopvang Tik Tak geregistreerd in een personenregister. Dit vereist de nieuwe wet Invoering Personenregister Kinderopvang.

Binnen de organisatie zijn enkele vaste invalkrachten in dienst. Indien ziekteverzuim, vakantie- of snipperdagen niet intern op te lossen zijn, wordt er een invalkracht op de groep geplaatst. Omdat er met vaste invalkrachten wordt gewerkt, kennen zij de kinderen en zijn zij op de hoogte van de werkwijze op de groep. Dit zorgt voor continuïteit en kinderen voelen zich prettiger bij een bekend gezicht dan bij een vreemde.

Alle medewerkers van Christelijke Kinderopvang Tik Tak en de vrijwilliger beschikken over een geldige VOG en staan geregistreerd in het personenregister.

4.8 Ondersteuning beroepskrachten (groepshulp/vrijwilligers)

De beroepskrachten worden ondersteund door andere volwassenen tijdens hun werkzaamheden.

Per dag is er een rooster waarop aangegeven staat hoeveel volwassenen aanwezig zijn. Op de presentielijsten staan de leeftijden van de kinderen en hoe laat zij binnenkomen en hoe laat zij naar huis gaan.

De leidinggevenden zijn tijdens hun pauzes aanwezig op de locatie (kantoor). Het kantoor is op de eerste verdieping van het gebouw en is intern direct bereikbaar. Zij kunnen ingezet worden bij calamiteiten, ook sturen en coachen zij het team.

De werkzaamheden van de beroepskrachten worden ook ondersteund door een groepshulp. Zij zorgt voor het schoonmaken, doet de boodschappen en andere voorkomende werkzaamheden op het gebied van huishoudelijke taken.

De klusjesman is een vrijwilliger, die reparaties en andere werkzaamheden doet die worden verstaan onder 'klusjes'. Deze werkzaamheden worden zoveel mogelijk verricht tijdens afwezigheid van de kinderen in verband met gevaarlijke situaties zoals het gebruik van spijkers.

4.9 Samenwerking scholen

De samenwerking met de school gebeurt op het gebied van themavoorbereiding en uitwerking, hierbij neemt een beroepskracht zitting in de commissie die hierover gaat. Verder geven de mentoren van de kinderen, wanneer de ouders akkoord gaan, een overdracht aan de scholen van de kinderen die op Tik Tak komen. Denk aan een kind dat 4 jaar is geworden en begint op een nieuwe school, de mentor kan dan een overdracht over het kind en zijn/haar ontwikkeling geven aan de leerkracht. Denk aan een kind dat moeite heeft op school en de leerkracht contact zoekt met Tik Tak en de mentor over hoe het met het kind op Tik Tak gegaan is. Dit alles gebeurt alleen met toestemming van de ouders.

Met de Kardinaal Alfrink School is er een direct contact wat betreft de warme overdracht. De ouders geven schriftelijk toestemming om de kinderen die hier naar school gaan over te dragen door middel van de rapportage die meegaat.

De kinderen die naar andere scholen in Maassluis gaan krijgen hun rapportage mee. Ouders zorgen hier dan zelf voor. De overdracht vindt plaats door middel van een vragenformulier dat ingevuld wordt en door ouders ondertekend.

4.10 Ruilen / extra komen

Het kan voorkomen dat de kinderen van de kinderopvang of BSO een extra dag(deel) willen komen. Door ruilen van dagen(dagdelen) en/of andere omstandigheden. Dit kan en gebeurt zoveel mogelijk op de eigen groep. Is deze groep vol, dan kan het kind in overleg met de ouders, opgevangen worden in een andere stamgroep of basisgroep. Zodra er op de eigen groep plaats is gaat het kind direct terug. Dit alles gaat in goed overleg met de ouders en zij geven hiervoor schriftelijk een tijdelijk akkoord.

Hoofdstuk 5 Observeren en signaleren

Geen enkel kind ontwikkelt zich op dezelfde manier. Ieder kind volgt zijn of haar eigen tempo en kan daarom niet zomaar naast een meetlat worden gelegd.

Kinderopvang Tik Tak vindt het echter belangrijk om goed naar kinderen te kijken: zitten kinderen lekker in hun vel, hebben ze plezier in het spel, komen ze voldoende toe aan het leren van nieuwe competenties? Door hier gericht naar te kijken, krijgt de pedagogisch medewerker een duidelijk beeld van het kind en kan worden vastgesteld of er punten van zorg zijn in de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerker kan dan extra aandacht besteden aan deze punten tijdens de opvang. Voor het observeren van de kinderen gebruiken wij de 'Zo lijsten'. Die worden digitaal door de medewerkers ingevuld. Van elk kind op de dagopvang is er een schema gemaakt van welk kind wanneer geobserveerd moet worden. Minimaal 1 keer en maximaal 2 keer per jaar vindt er een 10-minutengesprek met de ouder(s)/verzorger(s) plaats naar aanleiding van de observaties.

Als bijvoorbeeld duidelijk wordt dat het kind verlegen is en daardoor geen aansluiting vindt bij de andere kinderen, kan de pedagogisch medewerker het kind meer betrekken bij de groep en het samenspelen stimuleren. Wanneer een kind een taalachterstand heeft zijn wij gekwalificeerd om het kind activiteiten aan te bieden om de taal te stimuleren, de ene keer zullen dit activiteiten binnen de groep zijn de andere keer wordt het kind apart genomen. Dit zal uiteraard eerst met de ouders besproken worden.

Wanneer de pedagogisch medewerker vermoedt dat er ernstigere problemen zijn in de ontwikkeling van het kind, wordt dit met de leidinggevende besproken. Er kan voor worden gekozen om een gerichte observatie uit te laten voeren door een pedagoog. Deze kan het probleem in kaart brengen en een handelingsplan opzetten. Dit vindt altijd plaats in goed overleg met de ouders. Eventueel wordt er ook met de school overlegd of zij het probleem herkennen en welke aanpak de school hanteert. Als er noodzaak bestaat tot extra/speciale begeleiding van een individueel kind, zal overlegd worden met de ouder(s)/verzorger(s) of dit haalbaar is, de expertise hiervoor hebben wij zelf binnen de organisatie.

Daarnaast heeft Tik Tak een samenwerkingsverband met het CJC (Centrum voor jeugdgezin).

Gegevens van de kinderen worden zorgvuldig behandeld en niet zonder toestemming afgegeven aan derden.

Daarnaast werken wij met Opbrengst Gericht Werken, waarin Pedagogisch medewerkers kritisch naar zichzelf leren kijken.

5.1 Mentoraat

Alle kinderen hebben een eigen mentor. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Voor de Puppy's en Vlinders volgt de mentor de ontwikkeling van het kind en is de mentor het eerste aanspreekpunt voor de ouders. Bij de BSO is de mentor het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en het kind. De mentor hoeft niet noodzakelijk een van de 'vaste gezichten' van het kind te zijn. Bij Tik Tak streven wij hier wel zoveel mogelijk naar.

Wanneer kinderen van de Puppy's de leeftijd bereiken van twee jaar, gaan zij over naar de Vlinders. De ouders moeten hiermee instemmen. Door middel van een brief worden de dagen waarop het kind gaat wennen op de Vlinders aangegeven. De mentor van de Puppy's laat de ouders kennismaken met de mentor van hun kind op de Vlinders.

Op de BSO krijgt het kind eveneens een eigen mentor. De ouders worden hiervan mondeling op de hoogte gesteld.

5.2 Opbrengstgericht werken

Peuterstappen: opbrengstgericht werken met peuters...

Kinderen ontwikkelen zich op verschillende manieren en in verschillend tempo. Daardoor klinkt opbrengstgericht werken (OGW) in eerste instantie misschien niet passend voor de peuterperiode, veel te zakelijk. Toch doen wij als pedagogisch medewerker op een peutergroep waarschijnlijk al een aantal dingen die wij opbrengstgericht zouden kunnen noemen, bijvoorbeeld als we met activiteiten werken aan doelen of de taalontwikkeling van de kinderen observeren. Opbrengstgericht werken voegt daar iets aan toe. Wij kijken naar de opbrengsten van al onze inspanningen om kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling.

Op Tik Tak werken wij elke 6 tot 8 weken een nieuw thema uit. Hierbij maken wij gebruik van lijsten waarop wij aankruisen welke ontwikkelingsgebieden wij aan bod willen laten komen

... en hoe dit aansluit op hoe we al werken

Peuterstappen laat zien hoe wij kinderen doelgericht de stappen laten nemen op weg naar groep 1. Daarbij sluiten we aan bij onze huidige manier van werken. Opbrengstgericht werken is een 'bril' die wij op kunnen zetten. Dat wil zeggen dat we blijven doen wat we al doen, maar nog bewuster stilstaan bij vragen als: Weet ik voldoende van de ontwikkeling van de kinderen? Waarom doe ik deze activiteit? Wat wil ik dat de kinderen ervan leren? Hoe kan ik alle kinderen zo goed mogelijk bij het spel betrekken?

EEN VOORBEELD

Ontwikkelingsaanbod: <i>Taalontwikkeling, onderdeel woordenschat</i>		
	JA	NEE
Hebben de medewerkers voldoende woorden aangeboden?		
Hebben de medewerkers voldoende materiaal hierbij gehad?		
Zijn de hoeken goed benut om de woorden te stimuleren?		
Zijn de woorden op een goede manier in de activiteiten gebruikt?		
Zongen we liedjes met de woorden?		
Hebben we aangesloten bij spelsituaties waarin we de woorden inbrachten?		

Via een soortgelijk schema evalueren wij het thema met elkaar. Aan de hand daarvan bepalen we wat we de volgende keer anders doen.

... vanuit een visie op ontwikkelen, spelen en leren...

Als pedagogisch medewerkers werken wij vanuit een bepaalde visie. Deze ligt vast in het pedagogisch beleid en komt tot uiting in de manier waarop wij werken. Opbrengstgericht werken verandert daar niets aan. Opbrengstgericht werken betekent niet dat we ineens lesjes moeten gaan geven. Peuters leren namelijk niets van losstaande werkjes of werkbladen. Peuters leren door te spelen. We bereiken juist resultaten door peuters te laten spelen, door aan te sluiten bij hun interesses en hen uit te dagen om nieuwe dingen uit te proberen.

Bij Tik Tak proberen wij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van de peuter. Zo gaan wij bijvoorbeeld naar een kinderboerderij wanneer wij een thema hebben over dieren.

...zodat ze een goede start in groep 1 kunnen maken...

De peuterperiode is een belangrijke tijd waarin kinderen snel en makkelijk nieuwe dingen leren. En: peuters willen graag spelend leren! Ze onderzoeken actief hun omgeving en zijn meestal uit zichzelf al enthousiast over activiteiten. Als kinderen met een achterstand bij ons op de groep komen, is het dus extra belangrijk hen vanaf de eerste dag zo goed mogelijk te ondersteunen zodat ook zij zonder achterstand naar de basisschool kunnen gaan. We proberen kinderen met een achterstand daarom ook veel individuele aandacht te geven.

Op Tik Tak is elk teamlid een keer verantwoordelijk voor het uitwerken van een thema. Voor het hele jaar is er een themaplanning. De medewerker mag een thema kiezen om uit te werken, dit wordt samen met een andere collega gedaan.

De medewerkers worden hierbij ondersteund door Els Groenwoud de CED-Groep (Centrum voor Educatie en Dienstverlening).

...en cyclisch te werken in 4D...

Binnen Peuterstappen werken wij opbrengstgericht. De punten van het Inspectiekader (Inspectie van het Onderwijs, 2010) zijn verwerkt in de opbrengstgerichte werkwijze van Peuterstappen.

- **Data:** we verzamelen gegevens, ook wel data genoemd. We kijken naar de ontwikkeling van kinderen en schrijven de informatie overzichtelijk op. De data halen wij uit de dagelijkse observaties, toetsen of observatielijsten en uit gesprekken met ouders.
Op Tik Tak gebruiken wij voor de observaties de lijsten van Zo doe ik, Zo praat ik en Zo beweeg ik. Daarnaast observeren wij vanaf 3 jaar ook de rekenontwikkeling.
- **Duiden:** wij bekijken de informatie over de ontwikkeling van de groep en van individuele kinderen en bespreken dit met collega's. Duiden wil hier zeggen: onderzoeken van wat de gegevens ons kunnen vertellen. We leren vragen stellen bij de data. Dit helpt ons om te ontdekken hoe we de ontwikkeling van de kinderen nog beter kunnen stimuleren. De data zijn nu niet meer alleen informatie over de ontwikkeling, maar ook informatie voor ons.
Tijdens elk teamoverleg worden de kinderen die Tik Tak bezoeken besproken. Daarnaast bespreken wij naar aanleiding van de rapportage hoe wij de kinderen nog beter kunnen stimuleren.
- **Doelen:** we denken na over de doelen van ons aanbod, welke ontwikkeling wij daarmee stimuleren, welke kinderen hetzelfde nodig hebben in onze groep en wij denken na over wanneer de activiteit geslaagd zal zijn.
Op Tik Tak worden de doelen in elk thema beschreven. In het groepsplan, dat onderverdeeld is in verschillende arrangementen, houden wij bij waar de ontwikkeling van de kinderen zit en aan welk doel wij werken bij de kinderen.
- **Doen:** wij voeren de activiteiten uit op de manier waarop wij hebben afgesproken met onze collega's. Wij creëren en grijpen kansen om de peuters ervaringen op te laten doen met de gestelde doelen. Hierbij houden wij rekening met de verschillen tussen de peuters en geven wij voldoende ruimte voor spelen.

Hoofdstuk 6 Veiligheid en gezondheid

6.1 Risico-inventarisatie

Kinderen kunnen tijdens hun verblijf op het kinderdagverblijf risico's lopen. Uiteraard proberen wij dit zoveel mogelijk te voorkomen, maar het is niet uit te sluiten dat een kind valt of zich bezeert. Om zoveel mogelijk ongevallen te voorkomen zijn er op Tik Tak afspraken gemaakt naar aanleiding van de risico-inventarisatie, welkeelkjaar door de organisatie gemaakt moet worden. Deze afspraken worden actueel gehouden door gebeurtenissen waardoor weer nieuwe inzichten gevormd worden. In deze afspraken staan ook de regels waaraan de pedagogisch medewerkers zich moeten houden wat betreft de hygiëne, gebruik van flesvoeding en borstvoeding, het gebruik van etenswaar, het naar buiten gaan, enz.

6.2 EHBO-diploma

Al onze medewerkers hebben een gecertificeerd EHBO-diploma speciaal gericht op het werken met kinderen. Tijdens de openingsuren is er dus altijd iemand aanwezig met een EHBO-diploma gericht op kinderen.

6.3 Vierogenprincipe

Binnen onze opvang is altijd het Vierogenprincipe van kracht, omdat wij in een school zitten met grote ramen, waarbij de leerkrachten direct getuigen zijn van de handelingen op Christelijke Kinderopvang Tik Tak. Wanneer er geen leerkrachten, andere pedagogisch medewerkers, groepshulp of vrijwilliger in de ruimte is en de pedagogisch medewerker dus alleen is met de kinderen zijn er op die momenten altijd ouders die in en uit lopen om hun kinderen te brengen of te halen.

6.4 Achterwacht

Op de locatie kan het voorkomen dat tijdens de start en het einde van de dag een pedagogisch medewerker maximaal 30 minuten alleen in het pand aanwezig is. Op deze momenten is er altijd iemand telefonisch te bereiken die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de locatie.

6.5 Drie-uursregeling

De drie-uursregeling is een wettelijke regeling waarbinnen wij mogen afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Dit mag, zoals de naam al zegt, maximaal drie uur op een dag en dan moet nog altijd minimaal de helft van het aantal medewerkers dat volgens de BKR verplicht is aanwezig zijn. Voor de BSO mag dit maximaal een half uur per dag zijn, behalve in vakanties en op vrije dagen. Wij bepalen deze tijdvakken zelf en zetten dat vast in ons beleid.

Op de Puppy's en de Vlinders wordt alleen in de pauze, tussen 12.30 uur en 14.30 uur, afgeweken van de BKR.

Op de BSO wordt van de BKR afgeweken tussen 14.30 uur en 15.00 uur, als de tweede medewerker weg is om kinderen uit school te halen. Ook kan in de vakantie worden afgeweken van de BKR tijdens de pauze tussen 12.30 uur en 14.30 uur.

Hoofdstuk 7 Samenwerking met ouders

Wij hechten veel waarde aan goede contacten zowel extern als intern, om zo te komen tot een optimale samenwerking. De middelen die we hiervoor gebruiken zijn:

7.1 Internetsite

Kinderopvang Tik Tak heeft een internetsite om ouder(s), verzorger(s) en geïnteresseerden te informeren over nieuwe ontwikkelingen, veranderingen en andere praktische zaken. Ook is hier het pedagogisch beleidsplan te downloaden: www.christelijkekinderopvangtiktak.nl

7.2 Intakegesprek

Het intakegesprek vindt plaats voordat een kind voor het eerst naar het dagverblijf of de BSO wordt gebracht of komt. De pedagogisch medewerker neemt samen met de ouder(s)/verzorger(s) alle praktische zaken door die komen kijken bij de opvang van hun kind. Het gaat om een wederzijdse kennismaking waarbij ouders hun wensen en verwachtingen kenbaar kunnen maken en waarbij de leid(st)er vertelt over het dagelijks reilen en zeilen op de groep.

Tijdens dit gesprek zal u gevraagd worden of uw kind het rijksvaccinatieprogramma volgt. Dit is voor Tik Tak een vereiste wil uw kind bij ons geplaatst worden.

7.3 Haal- en brengmomenten

Op de dagopvang en de BSO zijn de breng- en haalmomenten de aangewezen momenten om even met de ouders of verzorgers overleg te plegen. Verder krijgt elk kind op de dagopvang tot 1 jaar oud een eigen schriftje waarin dingen verteld kunnen worden, zowel over thuis als de opvang, maar waar ook praktische zaken in vermeld kunnen worden, zoals eventueel veranderde voeding. Zo kan de opvang goed aansluiten bij het ritme van thuis en andersom. Wanneer ouder(s)/verzorger(s) hun kind komen halen van de BSO, zal de pedagogisch medewerker hen altijd vertellen hoe de dag of middag is verlopen. Zo blijven ouders op de hoogte van alle belevenissen en kunnen praktische zaken worden afgestemd.

7.4 Mededelingenbord / -raam

Hierop wordt belangrijke informatie vermeld voor de ouders, zoals belangrijke data en sluitingsdagen, mededelingen van de oudercommissie, de nieuwsbrief en activiteiten waar de kinderen mee bezig zijn.

7.5 Nieuwsbrief

Elke maand gaat er een nieuwsbrief uit voor ouder(s)/verzorger(s). In deze nieuwsbrief staan feiten, gebeurtenissen van de afgelopen tijd, dingen die gaan komen, vakanties, etc.

7.6 Oudergesprekken en ouderavonden

Ouder(s)/verzorger(s) kunnen te allen tijde een individueel gesprek aanvragen om geïnformeerd te worden en wederzijds informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind. Minimaal één keer per jaar wordt er voor de ouder(s)/verzorger(s) een ouderavond georganiseerd.

7.7 Pedagogische plannen

In het intakegesprek bespreken pedagogisch medewerkers (of de directeur) het pedagogisch beleidsplan met de ouder(s)/verzorger(s). In het pedagogisch werkplan is concrete informatie vermeld over het handelen van pedagogisch medewerkers. Dit plan is in te zien op de locatie. Verder hebben alle pedagogisch medewerkers een exemplaar van beide plannen. Zij werken aan de hand van de richtlijnen uit de plannen.

7.8 Oudercommissie

Om het uitbrengen van adviezen door ouder(s)/verzorger(s) te regelen heeft Kinderopvang Tik Tak een oudercommissie. Met deze commissie beschikken wij over een goede gesprekspartner die namens de ouder(s)/verzorger(s) spreekt. De bevoegdheden van de commissie en de procedures waaraan de organisatie en de commissie zich moeten houden, zijn vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement Oudercommissie. Hierin staan o.a. regels met betrekking tot advisering door de commissie.

7.9 Klachtenprocedure

Regels, afspraken en procedures kunnen helaas niet voorkomen dat ouder(s)/verzorger(s) soms een klacht hebben. Klachten zijn altijd bespreekbaar, zullen professioneel behandeld en indien mogelijk verholpen worden. Kinderopvang Tik Tak is aangesloten bij de geschillencommissie. Deze commissie voldoet aan de Wet Klachtenrecht Cliënten Zorgsector. Kinderopvang Tik Tak heeft een procedure klachtafhandeling, waarin de verdere afhandeling uitgelegd wordt.

Voor interne klachten kunt u het klachtenformulier downloaden op de website van Tik Tak.

Slotwoord

Dit plan beschrijft het pedagogisch beleid met betrekking tot de verschillende soorten opvang die kinderopvang Tik Tak biedt.

Op de vestiging zijn pedagogisch werkplannen aanwezig waarin het pedagogisch beleid concreet is uitgewerkt. Deze liggen ter inzage op de locatie of zijn via de website te downloaden.

Als er nog vragen of onduidelijkheden zijn na het lezen van dit beleidsstuk kunt u contact opnemen met Kinderopvang Tik Tak.

Lenie Moolenaar – de Snaijer

Directeur Christelijke Kinderopvang Tik Tak.

Contactadres:

Christelijke Kinderopvang Tik Tak

Dr. Jan Schoutenlaan 3

3145 SX Maassluis

tel: 010 – 3105043